

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายเพื่อนำเกษตรกรพันธะสัญญามาใช้ส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตรภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
คำสำคัญ	เกษตรกรพันธะสัญญา / การค้า/ สินค้าเกษตร / ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
ชื่อนักศึกษา	ชลลดา ปิ่นเพชร
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. ทาวัฒน์ ถันดิลปกุล รองศาสตราจารย์ สุวิทย์ นิ่มน้อย
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2555

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มุ่งศึกษามาตรการทางกฎหมายเพื่อนำเกษตรกรพันธะสัญญามาใช้ส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตรภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เนื่องจากเกษตรกรพันธะสัญญาตามทฤษฎีถูกนำมาใช้เพื่อรักษาระดับการส่งออกและระดับราคาของสินค้า แต่ในทางปฏิบัติพบว่ามีปัญหาข้อสัญญาไม่เป็นธรรมหลายประการ ได้แก่ ปัญหาเรื่องบริษัทมีอำนาจต่อรองเหนือกว่าเกษตรกร ปัจจัยการผลิตไม่ได้มาตรฐาน ราคาปัจจัยที่ใช้ในการผลิตมีราคาสูง ใช้เงินลงทุนสูง การรับประกันความเสี่ยงในการผลิต ระยะเวลาในการรับซื้อผลผลิตไม่แน่นอน เกษตรกรได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่า ขาดทุน ก่อให้เกิดปัญหาเกษตรกรมีหนี้สินจากการทำเกษตรกรรม และรายได้ไม่คุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไป และเมื่อมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 ที่จะถึงนี้จะทำให้ปราศจากอุปสรรคการค้าทางด้านภาษี และอุปสรรคทางการค้าที่มีใช่มาก่อน ย่อมส่งผลให้มีสินค้าเกษตรประเภทเดียวกันกับสินค้าเกษตรของประเทศไทยออกมาจำหน่ายมากขึ้น ก่อให้เกิดการแข่งขันที่สูงขึ้น ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาเพื่อนำเกษตรกรพันธะสัญญามาใช้ส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตรภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

จากการศึกษาประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมสัญญา ชื่อชาย จ้างแรงงาน จ้างทำของ พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการชื่อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. 2553 ซึ่งเป็นกฎหมายไทยที่เกี่ยวกับการทำเกษตรกรพันธะสัญญา พบว่ายังไม่มีความหมายที่จะคุ้มครองเกษตรกรให้ได้รับความเป็นธรรมได้ และจากการศึกษากฎบัตรอาเซียน แผนงานสู่การรวมตัวเป็นประชาคม

เศรษฐกิจอาเซียน ความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ความตกลงการลงทุนของอาเซียน เพื่อแก้ไข ปัญหาการนำเข้าเกษตรพันธะสัญญามาใช้ส่งเสริมการส่งออก การนำเข้าสินค้าเกษตร และส่งเสริมการ ประกอบธุรกิจการให้บริการจัดหาคู่เกษตรกรและบริษัทที่ต้องการจะทำเกษตรพันธะสัญญาภายใต้ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้อย่างไร

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้ศึกษาจึงขอเสนอให้มีการบัญญัติกฎหมายเพื่อควบคุมการทำ เกษตรพันธะสัญญาโดยเฉพาะ โดยกำหนดให้การทำเกษตรพันธะสัญญาควรทำตามแบบสัญญา มาตรฐาน และกำหนดให้มีองค์กรที่ทำหน้าที่ควบคุมการทำเกษตรพันธะสัญญาให้เป็นไปตามแบบ สัญญามาตรฐาน ทำให้บริษัทไม่สามารถกำหนดเงื่อนไขให้แตกต่างจากแบบที่กำหนดไว้ได้ ก็จะเป็น การช่วยเหลือเกษตรกรไม่ต้องถูกเอาเปรียบจากการกำหนดข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมได้ และ กำหนดให้มีองค์กรตรวจสอบคุณภาพของปัจจัยการผลิต ผลิตภัณฑ์จำหน่ายเพื่อช่วยเหลือ เกษตรกร รับประทานภัยผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น นอกจากนี้ต้องมีการกำหนดการบังคับให้ เป็นไปตามกฎหมาย กลไกการบังคับ การบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้กฎหมายสามารถบังคับได้อย่าง มีประสิทธิภาพ และในการนำเข้าเกษตรพันธะสัญญามาใช้ส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตรภายใต้ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น ทางด้านการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตรทำได้โดยอาศัยความตกลง การค้าสินค้าของอาเซียน เนื่องจากความตกลงดังกล่าวได้กำหนดให้กลุ่มประเทศสมาชิกจะต้อง ยกเลิกภาษีอากรขาเข้าของสินค้าทุกรายการที่มีการค้าระหว่างประเทศสมาชิก จึงทำให้การค้า ปรปรจากอุปสรรคทางการค้าด้านภาษี และอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษี ส่วนที่ต้องการส่งเสริม การประกอบธุรกิจการให้บริการจัดหาคู่เกษตรกรและบริษัทที่ต้องการจะทำเกษตรพันธะสัญญานั้น ทำได้โดยอาศัยความตกลงการลงทุนของอาเซียนซึ่งครอบคลุมกิจการบริการที่เกี่ยวข้องกับ 5 สาขา รวมทั้งสาขาเกษตรด้วย

Thesis Title	The Legal Measures for applying Contract Farming to Enhance Agricultural Trade in The ASEAN Economic Community
Keywords	Contract farming / Trade / Agricultural Products / ASEAN Economic Community
Student	Yollada Pinpet
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Lawan Thanadsillpakul Associate Profess Suwit Nimnoy
Level of study	Master of Law
Faculty	Graduate School, Sripatum University Chon Buri Campus
Year	2012

ABSTRACT

This study aims to investigate the legal measures for applying contract farming to enhance agricultural trade in the ASEAN Economic Community. Theoretically, contract farming is applied to maintain export and price level but in practice, many unfair contract terms are found such as unbalanced bargaining power between the company and the farmer, substandard production materials, high price of production materials, high cost of investment, risk associated with production, uncertain period for purchasing products, low return or loss sustained by farmers as opposed to the expenses leading to debts problems from such agricultural practice. With respect to the ASEAN Economic Community to become effective in 2015, it will eradicate tariff and non-tariff trade barriers and it can be anticipated that agricultural products of the same types of Thailand's products will be more available leading to more intense competition. The author therefore wishes to explore how to apply contract farming to enhance agricultural trade in the ASEAN Economic Community.

From the review on the Civil and Commercial Code relating to juristic act, sale/purchase, hire of service, hire of work, Unfair Contract Terms Act B.E. 2540, Agricultural Futures Trading Act B.E.2542 and National Farmer Council Act B.E.2553 for the provisions that

may involve contract farming, it is found that there is none of legislation to ensure that farmers are fairly treated. The literature review also extends to ASEAN Charter, AEC Blueprint, ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA and ASEAN Comprehensive Investment Agreement: ACIA with an aim to find out how to solve problems arisen from the application of contract farming for export promotion, agricultural products import and promotion of the business of matching service between farmer and the company wishing to enter into contract farming under AEC.

From such problems, the author has therefore proposed the enactment of specific legislation for regulating contract farming by requiring that contract farming should have standard contract form and providing the regulating body of contract farming to ensure that it is done in accordance with standard contract form and the company cannot apply any terms and conditions deviating from such form. This should help prevent farmers from being taken advantage from such unfair contract terms. The law also provides the body responsible for verifying quality of production materials, producing production materials for farmers, providing risk insurance for agricultural products etc. In addition, there should have measures for efficient and effective enforcement of the provisions of such law. In terms of export and import agricultural products, contract farming to enhance agricultural trade in the ASEAN Economic Community may be done through ASEAN Trade in Goods Agreement as such Agreement requires that ASEAN member countries cancel their import duties of all products under trade between them to the extent that trade will be free of tariff and non-tariff barrier. The promotion of service business for matching farmer with the company wishing to enter into contract farming may be done via ASEAN Comprehensive Investment Agreement: ACIA covering service businesses incidental to 5 major areas including agriculture.